

Iriscare

Departement Beleid Zorginstellingen

Ter attentie van de door de Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie erkende of
gesubsidieerde revalidatiecentra

Brussel, 24/03/2020

**Betreft: COVID-19 (coronavirus) - Richtlijnen voor de door de Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie erkende of gesubsidieerde revalidatiecentra**

Mevrouw, mijnheer,

Naar aanleiding van de recente evolutie van COVID-19 en de overgang naar de federale fase en omdat uw diensten bijzonder kwetsbare personen opvangen, vragen wij u kennis te nemen van de hierna uiteengezette richtlijnen. Deze omzendbrief heeft als doel:

- te verduidelijken dat het onze intentie is de financiering van de revalidatiecentra te handhaven tijdens de COVID-19-epidemie;
- te benadrukken dat het noodzakelijk is het personeel van de centra beschikbaar te houden;
- synergieën tussen de instellingen aan te moedigen om ervoor te zorgen dat de opvolging van de patiënten op afstand wordt voortgezet en de opvang van spoedgevallen te verzekeren om aldus de druk op de ziekenhuizen te beperken.

Vanuit dat opzicht moeten de revalidatiecentra de in punt 1 gevraagde informatie verstrekken.

1 - De financiering van de revalidatiecentra handhaven

Het aantal patiënten dat de revalidatiecentra bezoekt neemt af, wat verminderde inkomsten met zich meebrengt voor de instellingen.

De regering wil de impact van de COVID-19-epidemie op de financiële stabiliteit van de centra zoveel mogelijk beperken om de **continuïteit van kwaliteitsvolle zorg te handhaven** tijdens en na de epidemie en **het personeel van de instellingen beschikbaar te houden** om de epidemie het hoofd te bieden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De financiering wordt integraal gehandhaafd, op voorwaarde dat de instellingen hun personeel actief houden en dat het personeel zich indien nodig ter beschikking van andere zorginstellingen kan stellen tijdens de coronacrisis.

Elk revalidatiecentrum moet via een e-mail op het adres reva@iriscare.brussels het volgende aangeven:

- of het gesloten is en, zo ja, wat de sluitingsdatum was;
- of het nog geopend is voor patiënten en, zo ja, wat de openingsuren zijn;
- de namen en voornamen van de werknemers die technisch werkloos of tijdelijk werkloos door overmacht verklaard zijn of die zich in om het even welke andere situatie van niet-tewerkstelling om economische redenen bevinden, alsook de datum van de eerste dag van werkloosheid.

De financieringsmethode en duidelijkere instructies zullen uitvoerig beschreven worden in een omzendbrief die binnenkort volgt.

Intussen blijven de geopende revalidatiecentra alle uitgevoerde verstrekkingen die voldoen aan de criteria van hun overeenkomst factureren.

2 - Behoud van de activiteiten van de centra en preventieve regels

Behoud van de activiteiten van de centra:

De centra hebben al talrijke relevante initiatieven genomen en/of moeten initiatieven nemen om hun activiteiten aan te passen in het licht van de crisis en de opvolging van de patiënten te verzekeren. Dat kan via de telefoon, videochat of om het even welk ander nuttig technisch of organisatorisch middel.

Dit soort aan de context aangepaste activiteiten zijn niet opgenomen in de overeenkomsten, maar moeten het mogelijk maken in contact te blijven met de patiënten en hun opvolging te verzekeren, om de conventionele opdracht van de revalidatiecentra zo goed mogelijk uit te voeren in de huidige context. Daarbij moet men twee hoofddoelstellingen nastreven:

- de therapeutische vorderingen die de patiënten maakten tijdens hun begeleiding door het centrum vóór de coronacrisis zoveel mogelijk handhaven;
- vermijden van complicaties die zouden leiden tot ziekenhuisopnames, die kunnen voorkomen worden dankzij de opvolging door het centrum.

Deze aangepaste activiteiten, die geen vervanging vormen van de normale activiteiten zoals voorzien in de overeenkomst maar die nodig zijn tijdens deze periode, moeten in ieder geval overeenstemmen met de federale instructies om de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken.

Deze aangepaste activiteiten moeten steeds overeenstemmen met de doelstellingen en doeleinden van de met de centra gesloten overeenkomsten, en vormen aanpassingen aan de voorziene conventionele verstrekkingen “als goede huisvader” om deze crisis het hoofd te bieden. Het mag dus niet gaan om volledig nieuwe activiteiten of activiteiten die uitgevoerd worden buiten het in het therapeutisch project van de instelling voorziene kader.

Deze aangepaste activiteiten zullen gefinancierd worden aan de hand van een mechanisme dat beschreven zal worden in een andere omzendbrief, die binnenkort volgt.

Preventieve regels:

Men moet de onderstaande preventieve regels volgen:

- De maatregelen die de FOD Volksgezondheid aanbeveelt uithangen aan de ingang van uw instelling en in uw lokalen. Download ze van de speciaal voor COVID-19 gemaakte websites www.info-coronavirus.be en www.coronavirus.brussels. Zorg ervoor dat de begunstigden ze kunnen zien;
- Voorzie in een gemeenschappelijke ingang voor iedereen (personeel, bezoekers en begunstigden);
- Annuleer groepsactiviteiten en -sessies;
- Zorg ervoor dat de begunstigden de handen regelmatig wassen met zeep, met name telkens als ze de instelling in- of uitgaan (openbaar vervoer, school, ziekenhuis ...);
- Een patiënt die symptomen van een besmetting met COVID-19 vertoont, moet naar huis gestuurd worden en onmiddellijk contact opnemen met zijn of haar huisarts. Als de patiënt daar zelf niet toe in staat is, mag de dienst de patiënt helpen een huisarts op te bellen, hem geruststellen of de opvolging verzekeren naargelang de conclusies van de huisarts. Het revalidatiecentrum moet ook maatregelen treffen zodat de persoon in kwestie niet in contact komt met andere personen binnen de instelling;
- Niet-dringende raadplegingen van asymptomatische patiënten mogen geannuleerd worden op voorwaarde dat de begunstigde verwittigd wordt en men er zeker van is dat deze annulering niet zal leiden tot stress of paniek bij de begunstigde;
- Begunstigden die in residentiële voorzieningen wonen worden opgevangen volgens dezelfde regels als begunstigden die in een eigen woning leven.

3 - Het personeel actief houden

- De revalidatiecentra spelen een eerstelijnsrol en **moeten beschikbaar blijven voor begunstigden**. Het is onontbeerlijk dat deze eerste lijn haar rol vervult om te vermijden dat personen naar ziekenhuizen of spoedgevallendiensten gaan. **Het principe is dus dat de ambulante diensten open blijven. De continuïteit van de hulp- en zorgverstrekking aan personen moet verzekerd worden;**
- De **opvangregeling** door de diensten mag echter gereorganiseerd worden: begunstigden opbellen, niet-dringende afspraken uitstellen, de ontvangstplanning reorganiseren om overbodig contact en de uitputting van personeel te vermijden, het fysiek onthaal vervangen door een telefonische wachtdienst en afspraken, zich concentreren op absoluut noodzakelijke activiteiten en de opvang van kwetsbare doelgroepen, ...;
- Rekening houdend met het ziektebeeld van de begunstigde kan men de voorkeur geven aan **telefonisch contact** of videochatten. Dit kan een goed alternatief zijn voor begunstigden van wie de toestand niet of minder ernstig is. Toch is het absoluut noodzakelijk om toe te zien op de continuïteit van de zorg en de opvang van de patiënten die dat nodig hebben;
- Het wordt aanbevolen de **raadplegingstijdstippen te spreiden**, zodat het lokaal tussen twee patiënten in kan worden schoongemaakt en men kan vermijden dat begunstigden te veel met elkaar in contact komen;

- Voor kinderen kunnen **niet-noodzakelijke raadplegingen** worden uitgesteld. Voor kinderen van wie de raadplegingen moeten doorgaan wegens hun gezondheidstoestand, is het absoluut noodzakelijk om het gebruikte (ook pedagogische) materiaal te desinfecteren na elk gebruik;
- Gezinsraadplegingen en -begeleiding worden niet beschouwd als groepsactiviteiten. Niet-noodzakelijke raadplegingen kunnen echter worden uitgesteld. Gezinnen waarvan de opvolging niet mag onderbroken worden om medische redenen, moeten opgevangen worden. Daarom stellen wij voor dat u alternatieven zoekt om de communicatie met de begunstigen en hun omgeving te handhaven (videochat, telefoon, spreiding van de afspraken ...).

Er is een **Brussels solidariteitsplatform** online geplaatst. Gezondheidswerkers die hun ervaring willen benutten om bijkomende ondersteuning op het vlak van gezondheidszorg te bieden aan instellingen die dat nodig hebben, kunnen zich hierop inschrijven. Door de GGC of de FGC erkende en/of gesubsidieerde instellingen die versterking nodig hebben, kunnen toegang tot het platform vragen en zo rechtstreeks contact opnemen met de vrijwilligers. Personeel van de centra dat zich wil aanbieden als vrijwilliger, kan zich hierop inschrijven. Alle informatie kunt u vinden op de [website van Iriscare \(www.iriscare.brussels\)](http://www.iriscare.brussels).

Elk centrum moet er wel op toezien om over voldoende personeel te beschikken om zijn opdrachten van patiëntopvolging en behandeling van spoedgevallen uit te voeren. Dit betekent ook dat men moet kunnen voorzien in de vervanging van afwezig personeel.

4 – Synergieën tussen bepaalde revalidatiecentra om de begeleiding van sommige patiënten te handhaven en de druk op de ziekenhuizen te beperken

Om spoedgevallen te behandelen, mogen de centra (als dat mogelijk en aangewezen is) onderlinge afspraken maken om een centrum open te houden waar patiënten uit verschillende instellingen terecht kunnen. Men kan dit met name overwegen per type aandoening zoals geïdentificeerd door het RIZIV-nummer van de overeenkomsten (sector 772, 773, 774, 953 en 965). Bepaalde middelen kunnen tijdelijk gebundeld worden voor zover ze gegarandeerd blijven doordat de financiering gehandhaafd blijft van elk revalidatiecentrum dat actief blijft.

Deze crisisopvangplaatsen kunnen gekozen worden op grond van de behandelde ziektebeelden, maar ook van de bereikbaarheid van de instellingen.

In dat geval kunnen bepaalde werknemers die zich aanbieden als vrijwilligers hun opdracht tijdelijk uitoefenen in het centrum dat openblijft, onder de medische leiding van het centrum dat als gastheer fungeert.

De uitzonderlijke begeleiding van patiënten in het centrum dat openblijft tijdens deze periode:

- vormt een crisisbegeleiding;
- is hoofdzakelijk bestemd om de opvolging te verzekeren van patiënten die dat absoluut nodig hebben;
- heeft tot doel ziekenhuisopnames te voorkomen, die kunnen leiden tot een onderbreking in de opvolging;
- heeft tot doel kritieke situaties voor de patiënten en de revalidatiecentra te voorkomen.

De centra nemen initiatieven in die richting en zorgen ervoor dat de Dienst Revalidatie en Geestelijke Gezondheid op de hoogte wordt gehouden van de overplaatsingen van personeel. De administratieve directie

van het centrum dat de personen tewerkstelt die zich bij een ander revalidatiecentrum aanbieden, moet voor elke betrokkene de volgende gegevens vermelden aan de dienst Revalidatie en Geestelijke Gezondheidszorg:

- de naam van de desbetreffende werknemer;
- de instelling waarbij hij of zij wordt tewerkgesteld;
- de instelling waar hij of zij patiënten zal opvolgen tijdens de crisis;
- De periode(s) (eerste tot en met laatste dag) waarin hij of zij in dat laatste centrum werkt.

Meer inlichtingen:

De door de federale overheid vastgestelde voorzorgsmaatregelen blijven van toepassing.

Voor vragen van het grote publiek, bel het nummer 0800 14 689.

De professionals van uw instellingen vinden informatie op de websites <https://www.info-coronavirus.be/nl> of <https://epidemie.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV.aspx> (Sciensano).

Specifieke informatie voor Brussel en FAQ's, affiches en communicatiemiddelen (spots, informatiemodules voor specifieke doelgroepen, banners ...) zijn in verschillende talen beschikbaar op de website www.iriscare.brussels en www.coronavirus.brussels.

De revalidatiecentra kunnen ook nuttig gebruik maken van de instructies en adviezen opgesteld door de volgende actoren (onvolledige lijst):

Het Overlegplatform voor Geestelijke Gezondheidszorg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (NL/FR)

Verenigingstraat 15
1000 Brussel
Tel.: 02 289 09 60
info@pfscm-opgg.be

Bij dit platform kunt u in het bijzonder terecht voor vragen met betrekking tot de coördinatie en uitwisseling van informatie tussen de verschillende actoren op het vlak van geestelijke gezondheidszorg in Brussel.

De "Ligue Bruxelloise Francophone pour la Santé Mentale" (FR)

Voorzitterstraat 53
1050 Brussel
Tel.: 02 511 55 43
info@lbfsm.be

Hier kunt u met name terecht voor [aanbevelingen voor de organisatie van de centra in het licht van de COVID-19-epidemie](#) (in het Frans).

De "fédération bruxelloise francophone des institutions pour toxicomanes" (FR)

Voorzitterstraat 55
1050 Brussel
Tel.: 02 514 12 60
courrier@feditobxl.be

Tania Dekens
Leidend ambtenaar